

سود و زیان انباشته چیست؟ نحوه محاسبه سود و زیان انباشته

حساب سود و زیان انباشته

حساب سود و زیان انباشته، از مهمترین سرفصل های حسابداری می باشد، حساب سود و زیان انباشته، در زمان حسابرسی نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این مقاله با سود و زیان انباشته، نحوه محاسبه و تاثیر آن بر شرکت ها آشنا خواهید شد و همچنین نحوه ثبت حساب های سود و زیان انباشته را نیز خواهید آموخت.

سود و زیان انباشته چیست؟

سود و زیان، حسابی با ماهیت بستانکار می باشد که در صورتی که حساب سود و زیان به سال قبل یا سال های قبلی مرتبط باشد سود و زیان انباشته گفته می شود. مانده این حساب به هیچ حسابی انتقال پیدا نمی کند و هر سال بر روی هم انباشته می شود. به همین منظور اسمش را حساب سود و زیان انباشته گذاشته اند.

حساب سود و زیان انباشته و یا همان سود و زیان سنواتی در سر فصل حقوق صاحبان سهام قرار می گیرد و به عنوان یک حساب دائمی یا همان ترازنامه ای می باشد.

نحوه محاسبه سود و زیان انباشته

حساب سود و زیان انباشته، حساب دائمی می باشد که می بایست مانده آن به سال بعد منتقل شود. برای محاسبه سود و زیان انباشته لازم است سود انباشته ابتدای دوره به خالص سود و زیان اضافه شود، سپس سود سهام از آن کم شود. ماهیت حساب سود و زیان خنثی می باشد. در طول دوره، پایان دوره بدهکار یا بستانکار می شود. برای مثال در صورت که هزینه ای که مربوط به سال مالی قبل است در سال مالی جاری، حساب سود و زیان انباشته یا سنواتی، بدهکار می شود. و بالعکس، در صورت تحصیل درآمد در حساب سود و زیان انباشته بستانکار می شود. کل مانده حساب در پایان دوره به جاری شرکا منتقل می شود. بنابراین در پایان هر سال مالی در حقوق صاحبان سهام لحاظ می گردد. هر گونه تغییر در خالص درآمدها به طور مستقیم در این حساب تاثیرگذار است.

سود انباشته = سود انباشته ابتدایی دوره + خالص سود و زیان - سود سهام نقدی - سود سهمی

حساب خلاصه سود و زیان در پایان دوره مالی بهتر است به حساب سرمایه بسته نشود. بهتر است خلاصه سود و زیان به حساب سود و زیان انباشته بسته شود تا امکان گزارشگیری دقیق میزان سود و زیان را در هر دوره مالی فراهم باشد.

اثر مالیاتی سود و زیان انباشته

مالیات سود و زیان انباشته طبق ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم بند ۱۲ زیان اشخاص حقیقی یا حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها با توجه به مقررات احراز گردد. بنابراین درآمد سالیانه و سال های بعد استهلاك پذیر است. در اظهارنامه عملکرد جدولی به نام استهلاك زیان سنواتی وجود دارد که مانند زیان سنواتی در جدول می توان لحاظ کرد. محاسبه مبلغ مالیاتی سال جاری تحت تاثیر زیان سنواتی می باشد. در موارد درج زیان انباشته بدون برگ تشخیص دارایی زیان مورد قبول نیست. زیان انباشته با تایید ممیز قابل کسر از سود سال و یا سال های بعد می باشد. بنابراین لازم است در ابتدا برگ تشخیص سال قبل به دست شما رسیده باشد. ممیز ظرف مدت یکسال از تسلیم اظهارنامه، می بایست برگ تشخیص را صادر کند.

سود و زیان انباشته در بورس چیست؟

تمامی شرکت های بورسی مجمع های عادی سالیانه برای بررسی گزارش هیئت مدیره برگزار می کنند که جهت تصویب صورت های مالی ۱۲ است. در انتهای مجمع بازدهی سالیانه بازدهی سهام ها مشخص می گردد. سودی به عنوان سود خالص، سودی که تمامی هزینه ها و مالیات ها از آن کسر شده باشد، اعلام خواهد شد. در بورس اصطلاحی به عنوان EPS سهام وجود دارد که مقدار سود اعلام شده در انتهای مجمع و یا همان سود خالص بر تعداد سهام داران تقسیم می گردد. و عدد حاصله به عنوان EPS سهام مشخص می گردد. در این حالت در صورتی که EPS مثبت باشد، قیمتی از آن بین سهامداران تقسیم می گردد. و قسمتی از آن به عنوان سود انباشته ثبت می شود. در صورت وجود زیان در سال های گذشته از زیان سال های گذشته کسر می گردد. اگر EPS منفی باشد، زیان ایجاد شده است که در این حالت از زیان سال های قبل کسر می شود و در صورت نبود سود، به عنوان زیان انباشته ثبت می گردد.

تأثیر سود و زیان انباشته در شرکت ها

عملکرد شرکت از سود ده بودن و یا زیان ده بودن آن طی سالیان مشخص می گردد. شرکت ها در صورت سود ده بودن و داشتن حساب سود انباشته شرکت ها را در زمینه توسعه همراهی می کنند. به عبارت دیگر سازمانی با سود انباشته می تواند تمرکز خود را بر رشد قرار دهد. در این موارد کمتر پیش می آید که سود بین سهامداران تقسیم گردد و حتی اگر این کار صورت گیرد، مبلغ کمی پرداخت می شود و هدف اصلی بر روی فعالیت های توسعه ای متمرکز می شود. عواملی مانند توزیع سود، زیان خالص، ایجاد اندوخته ها و ... می تواند عوامل کاهش نرخ سود انباشته باشند. مواردی مانند برگشت از حساب اندوخته ها، انتقال مانده مازاد و .. باعث افزایش سود انباشته می شود.

تغییر در خالص درآمدها به طور مستقیم در حساب سود و زیان انباشته تاثیرگذار است. سود و زیان شرکت، افزایش و کاهش در خالص درآمدها در آن تاثیرگذار است.

موارد استفاده از سود انباشته چیست؟

مدیریت شرکت، تصمیم گیرنده اصلی در جهت فظ سود یا توزیع سود بین سهامداران می باشد. شرکت های که هدف رشد و توسعه دارند، سود انباشته را برای تامین مالی فعالیت های توسعه هزینه می کنند. در ادامه به موارد استفاده از سود انباشته اشاره می کنیم که با توجه به صلاحدید شرکت ها و تصمیم مدیران شرکت می پردازیم.

- ۱- سود انباشته به عنوان سود سهام بین سهامداران تقسیم می شود.
- ۲- جهت توسعه شرکت و بالا بردن ظرفیت های تولید استفاده می شود.
- ۳- ایجاد فرصت های شغلی بیشتر با تولید محصولات جدید

۴- خرید سهام های بیشتر

۵- پرداخت بدهی های شرکت و پرداخت وام های دریافتی

جایگاه حساب های سود و زیان انباشته در صورت های مالی

سود انباشته ای که در شرکت نگهداری می شود و به سهامداران پرداخت نمی شود، در ترازنامه یعنی این که در هر دوره حسابداری شرکت در بخش مشارکت سهامداران به ثبت می رسد. برای محاسبه سود انباشته در تراز سود انباشته آغازین به خالص سود و زیان اضافه و سپس سود سهام کم می شود. صورت های مالی، تغییرات حقوق صاحبان سهام را مشخص می کند. تغییرات حقوق صاحبان سهام می تواند ناشی از تغییرات در گردش حساب سود و زیان انباشته در ذیل صورت و زیان دوره منعکس شده باشد. گردش حساب اندوخته قانونی، حساب اندوخته اختیاری و سود انباشته و حساب های مربوط به اقلامی که طبق استانداردهای حسابداری به طور مستقیم به حقوق صاحبان سهام مربوط است در نهایت سود انباشته پیوندی کاربردی میان صورت درآمد ها و ترازنامه می باشد.

تفاوت سود و زیان جاری با انباشته

حساب سود و زیان در صورتی که به سال جاری تعلق داشته باشد، سود و زیان جاری گفته می شود و اگر این حساب ها به سود و زیان سال های قبل ارتباط داشته باشد، سود و زیان انباشته گفته می شود.

نحوه بستن حساب سود و زیان انباشته

• در صورت زیان ده بودن شرکت

ردیف	شرح	بدهکار	بستانکار
۱	هزینه ها	***	
۲	سود و زیان سال جاری	***	
۳	درآمدها		***

• ثبت انتقال مانده بدهکار سود و زیان جاری (زیان) به سود و زیان انباشته

ردیف	شرح	بدهکار	بستانکار
۱	سود و زیان انباشته	***	
۲	سود و زیان سال جاری		***

• در صورت سود ده بودن شرکت

ردیف	شرح	بدهکار	بستانکار

	***	هزینه ها	۱
***		درآمدها	۲
***		سود و زیان سال جاری	۳